

UZZINI VAIRĀK

Mūsdienīga vide + kvalitatīvs personāls + ieinteresēts skolēns = kvalitatīva izglītība

Gundars Sebris ir netikai Talsu Valsts ģimnāzijas direktors, bet arī Talsu novada domes deputāts. Viens no 17 cilvēkiem, kas ikdienā lemj par novada attīstības virzieniem, aktualizē prioritātes un izsaka iniciatīvas. Viens no galvenajiem cilvēkiem, uz kura pleciem ir Talsu Valsts ģimnāzijas nemitīgā augstās latīņas noturēšana. Esat Talsu novada domes deputāts („Visu Latvijai” – Tēvzemei un brīvībai/LNNK”) un Talsu Valsts ģimnāzijas direktors. Kādas ir jūsu kā iestādes vadītāja un kā politika iniciatīvas finansējuma piesaistei stadiona infrastruktūras uzlabošanā?

Lai nodrošinātu kvalitatīvu izglītības procesu Talsu Valsts ģimnāzijā, ārkārtīgi svarīga ir mācību vide. Viens no tās elementiem ir arī pie skolas esošais sporta laukums. Sadarbībā ar Talsu novada pašvaldības Attīstības plānošanas nodaļu, vairākkārt tiekoties darba grupās un pārņemot šo jautājumu, tika nolemts izstrādāt tehnisko projektu Talsu Valsts ģimnāzijas sporta laukumam. To paveica uzņēmums SIA „L 4”, paredzot mūsdienīga stadiona priekšnosacījumus. Projektā ir paredzēts pilnībā pārbūvēt un uzlabot drenāžas sistēmu, lai uz virsmas nekrātos ūdens, atjaunot skrejceļa laukuma un zāliena segumu. Tā kā šobrīd ļoti aktīvi strādā tieši futbola sekcija, tad tika nolemts atjaunot nevis zālienu, bet mākslīgo segumu, kas ļautu ievērojami pagarināt āra treniņu sezonu. Vēlamies izbūvēt arī žogu un ierīkot video novērošanas sistēmu, ko pieslēgsim ātrgaitas internetam un savienosim ar Talsu novada Pašvaldības policijas centrālo sistēmu. Tiks nojauktas jau nolietotās ēkas, piemēram, kompresora ēka. Tā iegūsim papildu platību dažādu rīku joslu izbūvei. Esam iecerējuši izveidot arī multifunkcionālu sporta laukumu, kur varētu trenēties dažādās āra sporta spēlēs.

Šī plānošanas perioda beigu termiņš ir 2023. gads, bet šobrīd Talsu novada Attīstības plānošanas nodaļa un Talsu Valsts ģimnāzija strādā, lai, tikko būtu iespēja, tā mēs varētu iesniegt projektu visaugstākajā gatavības pakāpē. Vēlamies vieni no pirmajiem pretendēt uz finansējumu, nevis sekot pārpalikuma principam. Kopējās izmaksas stadiona rekonstrukcijai paredzētas 1,4 miljonu apmērā. Tiklīdz būs iespēja iesniegt projektu Eiropas Reģionālā attīstības fonda atbalstītajās programmās, tā to arī darīsim. Pieļauju, ka tas varētu būt šī gada nogalē.

Šī projekta veiksmes atslēga būs ļoti labs un profesionāls Talsu novada pašvaldības darbs – tieši izpildvaras – gan Attīstības plānošanas nodaļas, gan novada izpilddirektora redzējums par prioritātēm, gan arī pašas skolas aktivitāte.

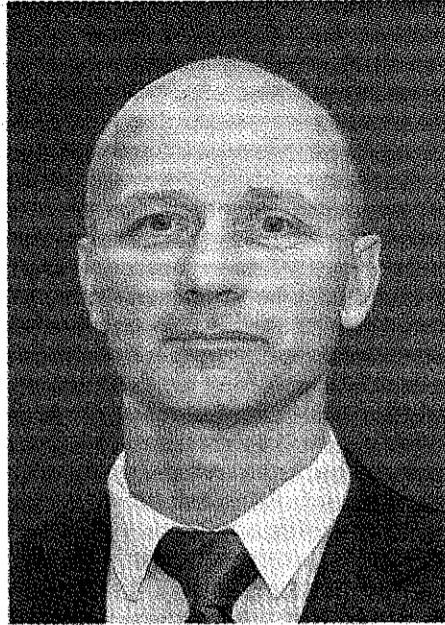
Talsu novadā ir četras kvalitatīvas sporta zāles, bet nav neviena sakārtota āra stadiona. Tā ir ne tikai ģimnāzijas, bet arī visa novada prioritāte. Kādu redzat Talsu novada skolu tīklu pēc pieciem gadiem? Kādām, jūsuprāt, jābūt prioritātēm optimāla skolu tīkla izveidē un kā salāgot skolēnu labklājību ar pamatotā pašvaldības finansējuma izlietojumu?

Talsu novads ir ieguvējs, jo mums ir Izglītības pārvalde, kas ar šiem jautājumiem strādā ikdienā. Iepriekšējā gadā Izglītības pārvalde ir izstrādājusi izglītības attīstības programmu 2014.–2020. gadam. To aktualizēja 2016. gadā, jo paredzēta virkne vērienīgu projektu. Dokumentā ir skrupulozi analizēta esošā situācija, ieteikti pie zināmiem nosacījumiem realizējami priekšlikumi. Nosacījumi varētu būt dažādi – Izglītības un zinātnes ministrijas finansējums pedagogu algām, esošais skolēnu skaits, iedzīvotāju iniciatīva. Mums ir pamata dokuments, pēc kura varam pieņemt izvērtus lēmumus. Piecu gadu laikā šādi lēmumi Talsu novada deputātiem būs jāpieņem, bet neviens no tiem netiks pieņemts, nediskutējot un neatrodot labāko risinājumu. Esmu pārliecināts, ka sākumskolas posma prioritāte ir pieejamība – izglītības iestādes tuvums dzīves vietai. Savukārt sasniedzot 15 un 18 gadu vecumu, par prioritāti jābūt izglītības kvalitātei. Bieži vien skolas eksistence ir saistīta ar konkrētās vides dzīvotspēju. Ja tur ir darbspējīgi cilvēki, ģimenes un bērni, tad būs arī skola. Tādēļ jātiecas pēc vienmērīgas Talsu novada attīstības.

Šobrīd nesaskatu būtiskas nepilnības esošajā skolu tīklā, bet, mainoties skolēnu skaitam un Izglītības un zinātnes ministrijas politikai, situācija var mainīties.

Kandidējot 2013. gada pašvaldību vēlēšanās savā partijas programmā rakstījat: „Meklēsim risinājumus lietderīgai un efektīvai sporta būvju izmantošanai, stadionu rekonstrukcijām un peldbaseina būvniecībai, arī publisku peldvietu, aktīvās atpūtas vietu un veloceliņu tīkla izveidei.” Kādi soļi ir veikti šo ieceru realizēšanā?

Liels solis sperts uz priekšu tieši sporta būvju izmantošanā un stadiona rekonstrukcijā, kas iepriekšējā domes deputātu sasaukuma laikā vispār nebija pavisam uz priekšu. Idejas līmenī šobrīd ir palikusi peldbaseina būvniecība, bet, manuprāt, samērīga peldbaseina iespējamība Talsos vēl aizvien nav zudusi. Šis jautājums vēl var nonākt dienaskārtībā. Ja pašvaldībai nāktos peldbaseinu būvēt tikai par savu finansējumu, tad tā būtu liela greznība, bet, piesaistot projekta līdzfinansējumu, tas būtu pamatots lēmums.

Manuprāt, Talsi šobrīd ir ļoti sakopti. Daudz vietu, kas kādreiz bija aizmirsotas, ieguvušas pievilcīgu skatu. Šīs vietas atdzīvojas, un tādu Talsos kļūst aizvien vairāk. Vilkmuizas ezers, Talsu ezera promēde, Dzirnaukalns – šeit cilvēkiem patik uzturēties. Katru stūrīti sakopjot, iegūst pilsēta kopumā. Sakārtojot ikvienu ielu, tiek domāts arī par velosipēdistu ērtībām. Protams, pastāv dažādi ierobežojumi, piemēram, vecpilsēta, kur ir noteikts ielu platumu un līdztekus jāpārvietojas gan kājāmgājējiem, gan autobraucējiem, gan velosipēdistiem. Meklējam dažādus risinājumus – pie Talsu Valsts ģimnāzijas atjaunojam gājēju celiņu, tā platumu ir atbilstošs velosipēdistu un gājēju vienlaicīgai pārvietošanās iespējai. Savukārt oficiālas peldvietas ierīkošana novadā būtu visai sarežģīta, jo esošās peldvietas, ko iedzīvotāji izmanto, nereti ir privātpašumi. Novadam, tiekoties ar šo zemju īpašniekiem, vajadzētu rast kompromisu, kā šo iespēju tomēr plānveidīgi nodrošināt.

Manuprāt, mums vajadzētu vairāk ieklausīties iedzīvotāju iniciatīvās un pievērst lielāku uzmanību mazo un vidējo uzņēmēju atbalstam. Šajā jautājumā vēl ir kur attīstīties. Jāsaprot, ka pašvaldība nekad nepaveiks darbu uzņēmēju vietā, bet varam radīt veiksmīgu vidi un labu attieksmi. Ja uzņēmējam divas reizes tiks atteikts, tad trešo reizi viņš nenāks runāt. Nedrīkst būt šo pirmo divu reizu. Iedzīvotājus uzskaidrām arī pieņemšanās, kas notiek visā novada teritorijā, bet cilvēku atsauce nav liela. Iespējams, interese būs lielāka, ja cilvēki sapratis, ka izteiktās problēmas arī tiek risinātas. Viena no veiksmīgākajām situācijām vērojama Virbu pagastā – Diāna Dzelzkalēja nāca ar iniciatīvu par siltumnīcas atjaunošanu pie skolas.

Nu, pateicoties iedzīvotāju iniciatīvai un pašvaldības atbalstam, tas jau ir paveikts.

Talsu novads kopumā strādā labi. Iespējams, cilvēki novērtē, ka pašvaldība savus pienākumus ir izpildījusi un nav nepieciešamības nākt ar iniciatīvām.

Esat direktors vienīgajai ģimnāzijai Talsu novadā. Ar ko šobrīd Talsu Valsts ģimnāzija attaisno piešķirto ģimnāzijas statusu?

Esam viena no 27 valsts ģimnāzijām Latvijā un viena no trīs valsts ģimnāzijām Kurzēmē. Ministru kabineta noteikumi stingri nosaka, kuras skolas var pretendēt uz šo statusu. Viens ir to iegūt, bet pavissam kas cits – ilgtermiņā noturēt. Mūsu rezultāti tiek vērtēti gan pēc valsts pārbaudes darbiem, gan pēc centralizēto eksāmenu rezultātiem, ir jāuzrāda par desmit procentiem labāki rezultāti nekā pārējām skolām. Jāpiedāvā vismaz divas izglītības programmas – dabas zinību un biznesa programma. Tas iekļauj arī metodisko darbu, paredzot sniegt atbalstu gan pedagogiem, gan izglītības iestādēm. Lai dalītos pieredzē ar citiem, pašiem jābūt pietiekami spēcīgiem. Viena no prioritātēm ir darbs ar talantīgiem skolēniem. Talsu ģimnāzijā mīcās ļoti daudz talantīgu bērnu. Kopumā olimpiādēs novadā, reģionā un valstī godalgoto vietu ir vairāk nekā 50. No 260 skolēniem katrs piektais ir īpaši talantīgs – ar to ļoti lepojames. Bērniem skolā ir vēlme mācīties, un viņiem arī izdodas sasniegt rezultātus. Ļoti spēcīgi jūtamies zinātniski pētnieciskos darbu izstrādē. Tā ir vairāk nekā 20 gadu ilga tradīcija, un šajā jomā esam vieni no līderiem Latvijas valsts ģimnāziju saimē.

Sadarbībā ar biznesa augstskolu „Turība” uzsākām jaunu projektu – piedāvājam visiem novada jauniešiem jauno uzņēmēju skolas nodarbības. Jauniešu atsauce bija ļoti liela, un tika nolemts šo projektu turpināt arī nākamajā mācību gadā.

Tie, kas grib rūpīgi un nopietni mācīties, iespējams, dos priekšroku Talsu Valsts ģimnāzijai. Pie mums ir nedaudz grūtāk un nedaudz augstākas prasības. Talsu Valsts ģimnāzija ir ieguvums visam novadam, tādēļ arī sagaidu atbalstu, lai šī iestāde novadā būtu. Ja izdosies iecerētais, tad pēc dažiem gadiem ģimnāzija būs mūsdienīga un moderna mācību vide. Trīs galvenās lietas, lai skolēns saņemtu kvalitatīvu izglītības pakalpojumu, – mūsdienīga vide, kvalitatīvs personāls un ieinteresēts skolēns. Pie šiem nosacījumiem strādājam nepārtraukti.

Teksts Inita Fedko
Arhīva foto